

از منبر سیار تاتکیه بدون زمان و مکان

گزارش شهرآر از رواج شیوه‌های متفاوت عزاداری
که در فضای مجازی شکل گرفت

گروه جامعه

دهه اول محرم، خانه آقاجان حال‌وهوای دیگری داشت. پیرمرد، مثل همیشه مهربان بود اما خنده به لب‌هایش نمی‌آمد. بچه‌ها حساب کار دستشان بود و می‌دانستند یکی دو ساعت مانده به غروب، باید حیاط و ایوان را آب‌جارو کنند و موکت بیندازند. بوی نمی که به هوا بلند می‌شد، جان می‌داد برای کشیدن نفس‌های عمیق. کناره‌ها، پهن و پشتی‌ها چیده می‌شد. نزدیک درخت توت هم جای سماور و سبد استان‌های کمر بار یک و نعلیکی بود. آشیخ عبدالعظیم، روضه‌خوان قدیمی خانه آقاجان، همیشه قبل از اذان مغرب، حاضر و آماده بود. تا نماز می‌خواند و یکی‌دو استان‌چای می‌خورد، همسایه‌ها هم یکی‌یکی سر می‌رسیدند. مادر بزرگ مهمان‌ها را جور دیگری احترام می‌کرد. پیش‌پاشان بلند می‌شد و گرم، حال‌و احوال می‌کرد. می‌گفت این‌ها عزادار سیدالشهدا(ع) هستند.

«ای شه کربلا سلام‌علیک، سلام‌علیک/ای سر از تن جدا سلام‌علیک، سلام‌علیک...» صدای خسته‌ت آشیخ که تسوی حیاط می‌پیچید، صدای گریه‌ها به آسمان شب بلند می‌شد. سال‌ها بود که همین شعرها را می‌خواند اما معلوم نبود چسرا چیزی از سنگینی غمی که در آن است، کم نمی‌شود.

سال‌ها از رفتن آقاجان‌ها و مادر بزرگ می‌گذرد اما حافظه شهر، از خاطرات روضه‌های بی‌ریای آن‌ها پر است؛ از آشیخ‌هایی که خودشان زودتر و بیشتر از یامبری یا پشان گریه می‌کردند، دعاهایی که راه آسمان را خوب بلد بودند، از چشم‌های به اشک‌نشسته و گره‌هایی که به برکت روضه ابوالفضل(ع)، بی‌بهرانه باز می‌شدند.

از یکی دو ماه پیش به این‌سو، تا حرف محرم به میان می‌آمد، دل شوره برمان می‌داشت که امسال با این بیماری خانه‌خراب، چه کنیم؟ تکلیف نذر‌ها و روضه‌هایمان چه می‌شود؟ خاطرات کودکی‌هایمان را مرور می‌کردیم؛ سینه‌زنی‌ها، دیگ هم زدن‌ها، حاجت گرفتن‌ها و با غصه از خودمان می‌پرسیدیم: یعنی بساط عزای آقا پهن نشده، جمع می‌شود؟

ولی محرم کرونایی امسال، ثابت کرد که ماجرا، فراتر از چارچوب‌های ذهنی‌ماست.

● بفرمایید کتاب

محدودیت‌های کرونا، موجی از پوش‌های کتاب‌خوانی با موضوع محرم را به راه انداخت. این پوش‌ها هدفی مشترک داشت و آن، ساده کردن انتخاب کتاب‌های بامحتوا و خوش‌خوان برای مخاطب بود. «سفیر حسین(ع)» نام یکی از این پوش‌ها بود که با هدف معرفی کتاب‌های برگزیده، در هیئت‌ها و مساجد به راه افتاد. دو امام

۳ پلاک تا بازگشایی توس ۵۴

تمام شهر شده است پروژه، نگاهی هم به توس ۵۴ بکنید، بولوار شهید خادم‌الشریعه، هفت سال گذشته است اما آجری جابه‌جا نشده است. ما پایین شهری‌ها به شما امیدواریم.

۷۱۰...۹۱۵۰۰ برای تکمیل کارهای توس ۵۴ چقدر باید انتظار بکشیم وقتی تکمیل خود بولوار شهید خادم‌الشریعه، هفت سال طول کشیده است؟
شهروندان معبر توس ۵۴، بولوار شهید خادم‌الشریعه، چند سال است ناتمام رها شده است. لطفاً خیابان را کامل کنید.

شهرداری منطقه ۱۰ در پاسخ به پیام شهروندان مبنی بر طولانی شدن بازگشایی معبر توس ۵۴ در بولوار شهید خادم‌الشریعه به استحضار شهروندان محترم می‌رساند که در سال ۹۸، طبق تعاملی که با مالکان صورت گرفت، چهار پلاک در این مسیر تملک گردید. در حال حاضر سه پلاک در این طرح باقی مانده است که با توجه به تخصیص اعتبار در دست پیگیری است. در صورت توافق و همراهی مالکان، تملک انجام خواهد شد و ادامه پروژه برای بازگشایی مسیر، در سال آینده برای اجرا تعریف خواهد شد.

پایان کار صادر نمی‌شود

● **خانمی** مشکلی با ماشین‌های آبیاری فضای سبز داریم؛ محل تخلیه و آبیگری‌شان، جلوی

این‌ها یکی از موسسات خیریه خوش‌نام در شهرمان، با جمع‌آوری کمک‌های خیران ایستگاه‌های سیار روضه‌خوانی راه‌اندازی کرده؛ مشابه برنامه‌ای که در تهران با عنوان «منبر سیار» برقرار بود. توزیع مواد غذایی خشک بین خانواده‌های آبرومندی که

با کرونا، بی‌درآمد مانده بودند، از دیگر راه‌های جایگزین برای

نذرهای محرم و صفر بود. کاهش ذخایر خونی، عده‌ای از شهروندان

را به پیوستن به پوش «نذر خون، از تاسوعا تا اربعین حسینی» مجاب کرد. همان‌طور که تجربه سال‌های پیش می‌گفت، پایگاه‌های انتقال خون در همه اول محرم میزبان همشهریان زیادی بودند.

● تکیه‌ای بدون زمان و مکان

دیروز، زیر سقف حسینیه و مصلی و مسجد و امروز، زیر سقف آسمان؛ عزاداری سیدالشهدا(ع) که دهم‌روز نمی‌شناسد. حالا که تکثیر مجالس روضه را در حیاط خانه‌ها، کوچه‌ها، بوستان‌ها، ورزشگاه‌ها و فضای مجازی دیدیم، معجزه زنده ماندن این قیام تا قیامت، ملموس‌تر شده است. با گذشت چند روز از دهه اول محرم، ایده‌ها برای سبک‌های نو در عزاداری و نذری، منسجم‌تر از قبل، رنگ اجرا به خود گرفتند. یکی از این ایده‌ها که کار مردم و هیئت‌ها را آسان کرده بود، سامانه «تکیه» بود که با شعار «تکیه‌ای بدون زمان و مکان» فعالیت می‌کرد. خوبی کار با آن رایگان بودن اینترنت برای دانلود و آپلود فیلم‌های سخنرانی و مداحی بود، با این حال بررسی سامانه نشان می‌داد که هیئت‌های مشهدی استقبال چندانی از آن نکردند. با بازگذاری فیلم در «تکیه»، امکان پخش زنده(لاپو) در آپارات، روبیکا، سروش‌پلاس و چند نرم‌افزار

عیدین ایرنا

و سامانه دیگر فراهم می‌شد. اطلاع‌رسانی درمورد برنامه‌های پیش‌رو و درج زیرنویس برای فیلم‌ها، از دیگر قابلیت‌های آن بود. «هیئت آنلاین» سامانه‌ای دیگر با قابلیت‌های مشابه به نشانی heyatonline.ir بود. مزیت هر دو سامانه، فرصت برابری بود که در اختیار هیئت‌های کوچک و بزرگ قرار می‌داد. اگر شب‌ها حوالی ساعت ۲۰ به این سامانه مراجعه می‌کردید، با ده‌ها مجلس روضه مواجه می‌شدید و خود تان

انتخاب می‌کردید که در گوشه تکیه‌ای کوچک در شهرستانی دورافتاده، به عزاداری بپردازید یا در جمع چندهزار عزاداری باشید که به‌صورت زنده، برنامه فلان هیئت شناخته‌شده را دنبال می‌کنند. اختصاص اینترنت رایگان به ۱۸۴ هیئت عزاداری در کشور، در کنار اینترنت رایگان برای همراهی آنلاین با هیئت‌ها در روبیکا، از دیگر تمهیداتی بود که برای غلبه بر محدودیت‌های کرونایی محرم امسال، در نظر گرفته شد.

از میان انبوه بسترهای مجازی برای دسترسی ساده‌تر به مجالس روضه، می‌توان از صفحه ویژه محرم در پیام‌رسان سروش به نشانی sapp.ir/page/moharram1442 نام برد که با پخش زنده مراسم(ع) امام حسین(ع) و حضرت ابوالفضل(ع)، مرهم دل‌های مشتاق و جامانده از سفر کربلا شده. مراجعه به این نشانی، کانال‌های بسیاری از خطیبان و مداحان سرشناس را در دست‌رستان قرار می‌داد.

● مقتل خوانی؛ سنتی دیرینه

ماجرای کربلا و ریشه‌های آن، آن‌قدر ناب و عمیق است که نیازی به بستن

درباره ساخت‌وساز نیش دانشجو ۲۴ به استحضار شهروند گرامی می‌رساند که ساخت‌آختان در مرحله سفت‌کاری است و مهندس‌ان ناظر سازمان نظام‌مهندسی بایستی نظارت صحیح داشته باشند. شهرداری منطقه، مانع از صدور پایانکار خواهد شد. همچنین در پاسخ به تصویر ارسالی مخاطب درباره مزاحمت آبیگری تانکرها در دانشجو ۲۹ به استحضار شهروند محترم می‌رساند: در این خیابان، پشت مجموعه ورزشی گلسا، مخزن آبی هست که ماشین‌های آبیاری فضای سبز برای پر کردن تانکر، ناچار باید به آنجا مراجعه کنند، با این حال تذکر لازم به شرکت پیمانکار برای جلوگیری از سروصدا و احترام به حقوق شهروندان داده شد.

آسفالت تقاطع خیام و توس تا دوماه دیگر

● ۶۱۵...۹۱۵۰۰ در خیابان توحید، نیش کوچه رضوی‌ها، یک زمین متروکه و بزرگ است که چندسال است به حال خود رها شده است. از شهرداری خواهش می‌کنم به این زمین بزرگ که نسبتاً نزدیک حرم است، رسیدگی کند.
جواد کوزه‌داران آسفالت چهارراه بولوار خیام پس از حفاری‌ها و لکه‌گیری‌های مکرر و البته بی‌کیفیت، بسیار ناهموار شده است. شهرداری منطقه ۱۲ در پاسخ به پیام شهروند مبنی بر رها شدن زمینی بزرگ در خیابان توحید، نیش کوچه رضوی، به اطلاع می‌رساند: زمین مذکور متعلق به پروژه میدان شهداست و در

روزنامه
شهرامید
وزندگی

شنبه
۱۱ شهریور ۱۳۹۹
شماره ۳۱۸۰

۵۵

جامعه

نگاه‌شمار

عمل نان شهر سخت خواهد شد

نهبندان. ۲۲ حمل. به موجب تقریر سوار پست یکصدو پنجاه نفر افغان با اسلحه در حوض بندان وارد شده و زدوخوردی هم با سپاهیان انگلیس نموده پست را هم تفتیش نموده‌اند. بعد که دیده‌اند پست ایران است رها کرده‌اند.

سیدمهدی
سیفقطبی
کارشناس مطبوعات

شماره ۷۷/ ۳ جمادی‌الثانی ۱۳۳۴

تلگرافات داخله، بیستم حمل. استعداد بلوچ‌ها با توپ، نه. دیروز خبر رسید در چاه‌مش‌خان هفده‌فرسخی نه، دسته بلوچ را دیده‌اند و انگلیس‌ها مشغول فرستادن قراول به اطراف شده‌اند و از خود انگلیس‌ها شنیده شده دیروز پنج قراولی که در چاه‌مش‌خان داشته بودند آمده خبر آورده که عده‌شان زیاد است و شهرت دارد که توپ هم دارند و می‌گویند توپ‌های شصت تیر و غیره همراه دارند. دیشب فرمانده اردوی انگلیس که در نه متوقف است با قونسول سیستان حضوری مذاکره کردند. بعدازظهر امروز سوار و پیاده متوقف نه به سمت علی‌آباد رفتند. تلگرافچی را هم همراه بردند. احتمال عسرت گندم، تربت، اعیان و ملاکین تربت در مشهد گندم انبار مالیه تربت را خریده دو سه روز است از انبار تحویل گرفته خرورای ۲۷ تومان می‌فروشند و حمل به خوف می‌نمایند. از قرار تحقیق چند روز دیگر انبار به کلی تمام و عمل نان شهر سخت خواهد شد. دو روز قبل هم استشهادی به مهر بعضی از ملاکین به مشهد فرستاده‌اند که راپورت نگار تلگراف خانه درخصوص نرخ نان مغرض است. تجار آن استشهاد را مهر نکرده‌اند و جواب کرده‌اند.

شماره ۷۹/ ۵ جمادی‌الثانی ۱۳۳۴

تمام اخبار از سال ۲ روزنامه عصر جدید

شهروندان پنج روز است درپچه فاضلاب نیش آسمان ۲۷ شهرک مهرگان سرفت شده که عزیزان اداره آب و فاضلاب تشریف آوردند و علائم هشدار نیز نصب کردند اما متأسفانه چند بار علائم هشدار هم به سرفت رفت.

شهروندان این از دام‌به دلیل پیامک وزارت رفاه برای تمدید دفترچه، شکل گرفته است.

عاشورا و فرهنگ سیاسی در ایران

... عاشورا نشان می‌دهد که اگر همه مردم به‌فکر خود و خانواده باشند و توجهی به جامعه، حکومت و کشور خود نداشته باشند، به‌تدریج استبداد، فساد و ظلم فراگیر می‌شود. رویدادهای کوچک و بی‌توجهی و کناررفتن انسان‌ها از دغدغه‌های اجتماعی و سیاسی باعث ظهور حکومت‌های غیر پاسخ‌گو می‌شود. پیامبر اسلام(ص) جامعه جاهلی را که مبتنی بر عصبيت قبیله‌ای و غنیمت‌های جنگی بود، با گزاره‌های دینی تغییر داد، اما بر اساس آنچه ابن‌خلدون می‌گوید، به‌تدریج در بی‌اعتنایی مسلمانان به حکومت، قانون و مذهب کنش‌های جاهلی و قبیله‌ای بازگشت و به‌جای عقیده مذهبی، عصبيت و قوم‌خویش‌گرایی و حامی‌پروری قرار گرفت. انسان‌هایی که به‌فکر اجتماع مسئولیت‌پذیر و حکومت پاسخ‌گو و کارآمد هستند، نمی‌توانند بی‌تفاوت باشند. سیاست‌گذاران به‌دنبال قوم‌گرایی و حامی‌پروری هستند و تمام تلاش خود را در جهت ذره‌کردن (اتمیزه‌سازی) جامعه به‌کار خواهند گرفت. در غیبت شهروندان حساس و مسئولیت‌پذیر، روح تلقی و ریاکاری بر جامعه حاکم می‌شود و پس از چندی جای ظلم و مظلوم تغییر پیدا می‌کند. ایرانیان با توجه به سابقه تمدنی و سبک‌های مملکت‌داری، اهمیت عاشورا را از هر جای دیگر بیشتر فهمیده و در طول تاریخ فرهنگ سیاسی آن را حفظ کرده‌اند. مسئولیت‌پذیری، انتقاد از حکومت، پاسخ‌گو کردن سیاست‌مداران و مطالبه حکومتداری کارآمد و قانونی‌پیمای است که فرهنگ عاشورا منتقل می‌کند.

نذر ماسک از دیگر نذر این روزها بود که به نیت

سلامتی
عزاداران ادا
شد؛ به‌طور
مثال در یکی
از هیئت‌های
شهرمان،
ختری گنام
بیش از
۵۰۰ ماسک
را برای
مصرف در
شب‌های
محرم اهدا
کرد. تعدادی
از شرکت‌های
دانش‌بنیان
نیز برای
اهدای
ماسک به
هیئت‌ها،
داوطلب
شدند

منشور حقوق و مسئولیت های شه رنشینى شهر مشهد (۵۱) فصل هفتم: حق بر فرهنگ ۱-۷-۲ گردشگری و زیارت

۹۴ مدیریت شهری موظف است به الگوهای گردشگری و همچنین سبک‌های متنوع زیارت در چارچوب قانون و شرع احترام گذاشته و برای برگزاری این موارد زمینه‌سازی‌های لازم را فراهم نماید.

برای مطالعه کامل منشور حقوق و مسئولیت های شه رنشینى شهر مشهد گریه روبرو اسکن کنید

به روایت منشور

به روایت منشور